

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Bemærkninger til udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper

19. januar 2018

J.nr. 18-339

Ankestyrelsen har følgende bemærkninger til ovennævnte udkast til vejledning.

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Kap. 3, Samtykke, punkt 9, 6. afsnit, side 7:

Tel +45 3341 1200

Der henvises til næstnederste afsnit, hvor det er anført under andet punkt, at det for personer med nedsat psykisk funktionsnedsættelse kræver, at man har godt kendskab til den pågældende person. Vi er ikke enige i dette punkt. Vi er af den opfattelse, at der ikke kan lægges vægt på tolkninger. Nedenfor har vi belyst vores umiddelbare opfattelse af, hvad der kræves for at acceptere et stiltiende samtykke.

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Et stiltiende samtykke, hvor den enkeltes handlinger og opførsel klart tilkendegiver, at personen har forstået konsekvenserne ved at give et samtykke, svarer til et udtrykkeligt skriftligt og mundtligt samtykke. Der bør ikke være tvivl om, hvorvidt personen har forstået konsekvenserne af samtykke. Der kan der ikke lægges vægt på tolkninger af forståelsen af samtykket, heller ikke fra pårørende eller andre, der kender personen. Der skal lægges vægt på faglig viden og vurdering på baggrund af borgerens handlemønster. I denne sammenhæng kan man også inddrage viden fra pårørende og andre, der har godt kendskab til borgeren. Ved et stiltiende samtykke, kan der lægges vægt på fremtidsfuldmagter.

Kap. 3, Inddragelse af pårørende eller andre, herunder beskikkelse af værge, punkt 10, 9. afsnit, side 9:

Det fremgår af dette afsnit, at de nærtstående/pårørende ikke har legale beføjelser i retssikkerhedsloven.

Vi foreslår, at der i den forbindelse henvises til vores principafgørelse 60-17, der fastslår, at en kommune skal, inden den afgør en sag om hjælp og støtte til fx ældre og borgere, som har en funktionsnedsættelse, sikre sig, at borgeren er i stand til at varetage sine interesser.

Det betyder, at kommunen skal være opmærksom på, om der er behov for at bede Statsforvaltningen om at beskikke en værge. Det gælder i situationer, hvor borgeren på grund af en nedsat intellektuel (kognitiv) funktionsevne eller af andre årsager, ikke er i stand til at varetage sine interesser og heller ikke kan give en gyldig fuldmagt til andre om at varetage sine interesser. Det gælder ikke mindst, når der ikke er enighed mellem en kommune og en pårørende om den indsats, som er nødvendig over for borgeren. En klage til Ankestyrelsen må i sig selv betegnes som en sådan uenighed, at den kan danne grundlag for, at der er behov for beskikkelse af en værge.

Kap. 4, Frivillig medvirken og passivitet, punkt 14, 7. afsnit, side 13:

Det fremgår af afsnittet, at manglende evne til at give informeret samtykke kan forekomme hos borgere, der er ikke i stand til at tage stilling til spørgsmålet.

Vi er af den opfattelse, at det også lægeligt skal afklares, om borgeren med den kognitive funktionsnedsættelse kan give et informeret samtykke. Det er ikke tilstrækkeligt efter vores vurdering, at kommunen, pårørende mv. kan tolke, at borgerens handling i ord eller handling kan betragtes som om, at borger kan og har taget stilling til foranstaltningen, som borgeren tilbydes.

Kap. 6, Samtykke til foranstaltninger, punkt 28, næstsidste afsnit, side 25:

Det er oplyst, at "Uden samtykke" omfatter her både situationer, hvor borgeren forholder sig passivt, og situationer, hvor borgeren modsætter sig en flytning.

Vi skal hertil bemærke, at det efter vores opfattelse ikke alene vedrører disse situationer, men også situationer, hvor borgeren gennem ord og handling accepterer, men hvor borgeren på grund af sin kognitive funktionsnedsættelse ikke kan tage stilling til spørgsmål om at tage imod kommunens tilbud.

Kap. 7, Særlige døråbnere, punkt 39, sidste sætning i punktet, side 32:

Vi foreslår, at der efter sætningen "Alle, der ikke kan betjene de særlige døråbnere, skal have den nødvendige hjælp hertil," tilføjes "uden unødigt ophold".

Kap. 8, Beslutning om og klage over indgreb truffet i medfør af § 126, punkt 43, første afsnit sidste sætning, side 35:

Vi bemærker, at klager over indgreb, der foretages efter § 126, kan indbringes for Ankestyrelsen og ikke som anført for "Statsforvaltningen".

Kap. 8, Fastholdelse i hygiejnesituationer, punkt 44, sidste afsnit på side 37:

Det er henvist til magtanvendelsesbekendtgørelsens § 4. Det bør her tilføjes "udtømmende angivet, i hvilke situationer der vil kunne træffes beslutning om at tillade magtanvendelse i form af fastholdelse."

Kap. 9, Nærliggende risiko for væsentlig personskade, punkt 47, anden sidste afsnit på side 39:

Det fremgår, at der skal foreliggende konkret viden om, at personen vedvarende udtrykker ønske om at forlade boligen.

Efter vores opfattelse kræver det også, at det alene ikke er et ønske, men også nærliggende, at personen vil forlade boligen og udsætte sig selv for væsentlig personskade.

Kap. 10, Anvendelse af stofseler, punkt 52, 4. og 6. afsnit, side 43:

I afsnit 4, oplyses det, at hvis en borger fx har mistet evnen til at gå, men til trods herfor til stadighed forsøger at gå med benbrud og andre skader til følge, vil man med hjemmel i bestemmelsen kunne anvende fastspænding som beskyttelse.

Det bør dog fortsat være en betingelse, at skaderne er væsentlige.

I afsnit 6 i forlængelse af første sætning skal tilføjes "og udsætte sig for væsentlig personskade".

Kap. 10, Anvendelse af stofseler, punkt 52, 1-3. afsnit, side 45:

Vi er ikke enige i betragtninger om, at hensynet til den pågældendes sociale tryghed, herunder sikkerhed, er vurderet vigtigere end hensynet til selvbestemmelsesretten.

Vi er af den opfattelse, at selvbestemmelsesretten er en del af den personlige frihed, som alene kan begrænses med hjemmel i lov.

Derfor er det vores opfattelse, at hvis der skal anvendes beskyttelseshandsker og hjelm, så kræves det, at personen selv kan tage dem af, da der ellers vil være tale om magtanvendelse.

Vi skal henvise til vores svar af 7. oktober 2016 i juridisk hotline på spørgsmål, om man måtte give en borger trøje på med påsyede luffer. Vi svarede, at der efter vores umiddelbare opfattelse vil være tale om et indgreb i borgerens selvbestemmelsesret og udfoldelsesmuligheder, og at det kun kan ske med udtrykkelig hjemmel.

Kap. 11, Optagelse i botilbud uden samtykke efter § 129, punkt 56, 4-6. afsnit, side 48:

Det fremgår af afsnit 4, at friplejeboliger også er omfattet af § 129. Det er dog en forudsætning, at kommunalbestyrelsen har anvisningsret til den pågældende bolig.

Vi kan ikke heraf udlede, at borgerens ret til frit valg af botilbud fx udøvet af værger eller fremgår af fremtidsfuldmagten, skal være begrænset af betingelsen om, at kommunen skal have anvisningsretten.

Det fremgår af afsnit 5, sidste punktum, at bestemmelsen omfatter dermed en personkreds for hvem, der typisk ikke er udsigt til bedring. Vi kan i den forbindelse henvise til principafgørelse 9-16, hvor bestemmelsen skulle anvendes overfor borgere alene med et behov for midlertidigt botilbud. Det forventes, at disse borgere vil kunne blive bedre og komme i egen bolig.

Det fremgår af afsnit 6, at der endelig er situationer, hvor den pågældende flyttes fra en skærmet enhed indenfor samme bebyggelse. Der er ikke krav om, at der skal være tale om skærmet enhed. Der kan også være tale om flytning af bolig/værelse indenfor samme bebyggelse.

Kap. 11, Absolut påkrævet for at give den nødvendige hjælp, punkt 57, side 51:

Vi foreslår, at der også henvises til principafgørelse 21-17, hvor vi fastslår, at en flytning, der begrundes med borgerens mistro i det aktuelle botilbud skal foretages efter hovedbestemmelsen om, at en flytning skal være absolut påkrævet.

Kap. 11, Uforsvarligt at undlade flytning – væsentlig personskaade, punkt 58, side 52, 3. og 6. afsnit:

I 3. afsnit er det oplyst, at der fx kan være tale om risiko for at brænde inde som følge af uforsvarlig omgang med ild eller elektroniske installationer.

Vi skal til dette punkt henvise til principafgørelse 86-17, hvor vi fastslår, at det er en betingelse for, at optagelse i et botilbud kan ske uden samtykke, at det er absolut påkrævet for, at borgeren kan få den nødvendige hjælp, og at dette ikke kan lade sig gøre i borgernes hidtidige bolig. Kommunen skal kunne dokumentere, at de farefulde situationer, som borgeren kommer i, alene kan afhjælpes forsvarligt i et botilbud fremfor i borgerens eget hjem. Det skal samtidig være præciseret, på hvilken måde hjælpen i botilbuddet adskiller sig fra hjælpen i borgerens eget hjem.

I afsnit 6 er det oplyst, at hensynet til samlever eller ægtefælle skal indgå i den samlede afvejning.

Vi skal bemærke, at det er en betingelse, at ægtefællen eller samleveren deler bolig med borgeren.

C-34-00 er ophævet og erstattet af 86-17.

Vi foreslår, at der i slutningen af dette punkt indsættes et nyt punkt om betydningen af frit valg af botilbud.

Vi henviser til vores principafgørelse 57-16, som fastslår, at hvis borgeren ikke vil eller kan give samtykke til optagelse i et særligt botilbud, skal kommunen sørge for, at borgeren får udpeget en personlig værge, da

borgeren ellers ikke kan udnytte det frie valg af botilbud. Hvis kommunen ikke har sørget for at udpege en værge, er det en væsentlig mangel i afgørelsen, som kan føre til afgørelsens ugyldighed. Det betyder, at Statsforvaltningen ikke kan træffe afgørelse om optagelse i et særligt botilbud uden samtykke, før borgerens værge har haft mulighed for at tilkendegive ønske om at gøre brug af frit valg ordningen.

Kap. 11, Borgere med psykisk funktionsnedsættelse af fremadskridende karakter, der ikke er i stand til at tage stilling til et forslag om flytning § 129, stk. 2, punkt 60, 1. afsnit i punktet, side 57:

Det fremgår af § 129, stk. 6, at klageadgangen er til Statsforvaltningen, Vi er af den opfattelse, at der burde være klageadgang til Ankestyrelsen. Vi har påpeget dette flere gange tidligere over for ministeriet.

Kap. 11, Særlige tilbud, punkt 63, 3. afsnit, side 61:

Der er henvist til boliger efter lov om almene boliger, som er en del af de særlige tilbud, der kan anvendes i servicelovens § 129. Dertil bemærker vi, at det er en betingelse, at der til disse boliger er tilknyttet fast personale og servicearealer.

Kap. 11, Forholdet til boliglovgivningen, punkt 64, side 63:

Vi foreslår, at der i dette punkt præciseres, at det også er en betingelse, at det valgte særlige botilbud er ledig eller indenfor kortere tid er ledig, indtil enten Statsforvaltningen eller Ankestyrelsen har truffet en afgørelse om optagelse i botilbuddet. Det fremgår af vores principafgørelse 65-14.

Begrundelsen herfor er, at borgeren skal kunne flytte ind i det særlige botilbud straks efter den endelige afgørelse.

Kap. 11, Forholdet til værgemålsloven, punkt 65, side 63:

Det er oplyst, at det beror på en konkret vurdering af borgerens tilstand, hvorvidt den pågældende har forstået og erklæret sig indforstået med flytning til et særligt botilbud.

Vi bemærker, at vi er af den opfattelse, at der skal foreligge dokumentation for, om borgeren kan give det nødvendige samtykke, dvs. om borgeren har forståelse for, hvad kommunen har tilbudt af foranstaltning.

Kap. 11, Ægtefællens særlige klageadgang, punkt 72, side 67:

Vi bemærker, at det følger af bestemmelsen, at en anden nærtstående person, der deler bolig med den person, som sagen vedrører, også er berettiget til at klage.

Vi henviser til vores principafgørelse 99-16, der fastslår, at der i serviceloven er gjort udtømmende op med mulighederne for at klage over en kommunes afslag på indstilling til flytning uden samtykke. Det er alene en ægtefælle eller anden nærtstående person, der deler bolig med den person, som sagen vedrører, der kan klage over kommunens afslag på at indstille til optagelse i særlige botilbud. Klagen kan alene indbringes for Statsforvaltningen.

Kap. 12, Anvendelsesområde for servicelovens § 129 a, punkt 76, 3. afsnit i punktet, side 70:

Vi bemærker, at der til de almene boliger skal være tilknyttet fast personale og servicearealer, før de kan anvendes som særlige tilbud efter servicelovens § 129.

Kap. 13, Kommunalbestyrelsens kompetence - klageadgang, punkt 98, 3. afsnit i punktet, side 81:

Der er oplyst, at anvendelse af personlige alarm- og pejlesystemer efter § 125, stk. 2, 1. pkt., ikke kræver en myndighedsafgørelse og ikke kan påklages.

Vi er af den opfattelse, at man ikke på vejledningsniveau kan begrænse klageadgangen. Det skal være præciseret i selve bestemmelsen, servicelovens § 133, stk. 1, at der ikke er klageadgang til hele bestemmelsen.

Kap. 13, Statsforvaltningens førsteinstansafgørelser, punkt 105, side 82:

Vi henviser til vores bemærkninger til kap. 6, Samtykke til foranstaltninger, punkt 28, næstsidste afsnit, side 25.

Vi finder endvidere, at der burde være et afsnit eller punkt, hvor der er henvist til Ankestyrelsens sagsbehandlingstid på 8 uger ved behandling af klagesager om flytning uden samtykke efter servicelovens §§ 129 og 129 a

og ved behandling af klagesager om tilbageholdelse i egen bolig efter servicelovens § 127.

Kap. 14, De almindelige klageveje, punkt 108, side 85:

Til første afsnit på side 85 finder vi, at der burde henvises til principafgørelse 107-15, der fastslår, at den klageret, som pårørende eller en værge er tillagt i serviceloven ikke er en selvstændig klageret, men alene en afledt klageret. Pårørende eller værge kan derfor kun klage, hvis det kan antages, at borger selv ville have gjort det, hvis vedkommende havde været i stand til at klage.

Kap. 14, Klage til Ankestyrelsen – optagelse i særlige tilbud uden samtykke efter §§ 129 og 129 a, punkt 109, side 86:

Det fremgår af punktets 6. afsnit, at hvis pågældende ikke er i stand til at klage, f.eks. på grund af passivitet eller manglende forståelse for indgrebs følger, kan pårørende eller repræsentanter for den pågældende indbringe klagen for Ankestyrelsen. Der er i afsnittet ovenfor henvist til § 129, stk. 5, 1. pkt. Efter den gældende bestemmelse skal der henvises til § 129, stk. 6.

Om pågældende er i stand til at klage på grund af sin kognitive tilstand, henvises til vores tidligere bemærkninger til kap. 6.

Vi gør opmærksom på, at der ikke i bestemmelsen er henvist til Ankestyrelsen, men til Statsforvaltningen som klageinstans.

Der bør ud over principafgørelse 107-15, også henvises til principafgørelse 99-16.

Kap. 14, Opsættende virkning – klage om optagelse i særlige botilbud uden samtykke, punkt 110, side 89:

Det fremgår af 5. afsnit, side 89, at en ægtefælle eller anden nærtstående alene kan klage efter § 131, stk. 3, til Statsforvaltningen....

Vi bemærker, at det er en betingelse, at disse personer deler bolig med den person, som sagen vedrører. Vi skal desuden bemærke, at det er Ankestyrelsen, der er klageinstans og ikke Statsforvaltningen.

Kap. 18, Regulering af besøg i den del af boligen, som beboer alene råder over, punkt 141, side 106:

Vi skal i dette punkt henvise til principafgørelse 12-17, der præciserer, at forudsætningen for, at kommunen kan træffe afgørelse om at begrænse beboerens ret til besøg, er, at der er dokumentation for den uønskede adfærd. Kommunen skal endvidere dokumentere, at mindre indgribende initiativer har været forsøgt uden effekt. Hvis kommunen fx vurderer, at det af hensyn til de øvrige beboere og personalet er nødvendigt, at kommentarer og spørgsmål til beboerens behandling og pleje ikke bliver fremsat under besøgene, må kommunen vejlede den besøgende om, til hvem og hvornår drøftelserne i så fald kan finde sted.

Venlig hilsen

Birgitte Anne Mohrsen

Til: Charlotte Avnsted (caw@sm.dk)
Cc: Mette Brandt-Christensen (957mbc (Mette.Brandt-Christensen@civilstyrelsen.dk), Bent Ottesen (Bent.Ottesen@civilstyrelsen.dk), Camilla Bock (Camilla.Bock@civilstyrelsen.dk), Henrik Steen Andersen (957hsa (HenrikSteen.Andersen@civilstyrelsen.dk), Jens Lund (957jlu (Jens.Lund@civilstyrelsen.dk), Anders Fink-Jensen (957afj (Anders.Fink-Jensen@civilstyrelsen.dk), Poul Videbech (957pvi (Poul.Videbech@civilstyrelsen.dk)
Fra: Eva Aaen (Eva.Aaen@civilstyrelsen.dk)
Titel: VS: Høring over udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper, Sagsnr. 2017-6816
Sendt: 19-01-2018 09:02:04
Bilag: fesdPacket.xml;

Til Charlotte Avnsted-Vilman

Hermed fremsendes Retslægerådets bemærkninger til udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper:

”1. For så vidt angår forslaget om mulighed for at begrænse eller forhindre internetadgang for de anbragte med det formål at forhindre ny kriminalitet finder Retslægerådet, at der er tale om et relevant og nødvendigt tiltag, og rådet er således enig i de foreslåede ændringer.

2. For så vidt angår forslaget om at indføre mulighed for brug af afskærmningslokale i situationer, hvor en anbragt er stærkt udadreagerende og til fare for sig selv eller andre, finder Retslægerådet, at der er tale om en så afgørende nyskabelse i forhold til dansk lovgivning i øvrigt, at der er behov for nøjere beskrivelse af regelsættet, herunder den anbragtes retssikkerhed samt personlige sikkerhed i tilfælde af afskærmning.

Retslægerådet finder det overordnet særdeles betænkeligt, hvis en anbragt skulle kunne anbringes i afskærmningslokale uden kontinuerlig personaleovervågning. Ud fra en lægelige vurdering vil et sådant tiltag kunne kompromittere den anbragtes personlige sikkerhed og helbredsmæssige forhold i ikke ubetydelig grad.”

Med venlig hilsen

Eva Aaen

Sekretariatschef

Fællessekretariatet for
Retslægerådet, Indsamlingsnævnet og Rådet for Offerfonden
Toldboden 2, 2.
8800 Viborg
Tlf.: +45 22 19 38 13
eva.aaen@civilstyrelsen.dk
civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk
www.civilstyrelsen.dk

JUSTITSMINISTERIET
CIVILSTYRELSEN

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt via e-mail til caw@sm.dk og sm@sm.dk

Dato: 19. januar 2018
Sagsbeh.: Rasmus Poulmann
Sagsnr.: 17-0811-00018

Deres ref.: 2017-6816

Høring over udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper

Børne- og Socialministeriet har ved brev af 21. december 2017 anmodet om Civilstyrelsens eventuelle bemærkninger til Udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper.

Efter aftale med Justitsministeriet samles ministeriets og Civilstyrelsens bemærkninger i et fælles høringssvar.

Civilstyrelsen og Justitsministeriet har følgende bemærkninger:

- Det bør overvejes at indsætte følgende sætning efter sidste sætning på s. 97, pkt. 121, afsnit 4: *"Det bemærkes, at en værge ikke kan meddele samtykke til flytningen i en situation omfattet af § 129, stk. 1."*

Formålet med indsættelsen er at tydeliggøre begrænsninger i værgens rolle i en situation omfattet af § 129, stk. 1.

- Gengivelsen af værgemålslovens § 16 på s. 96, pkt. 118 er ikke i overensstemmelse med gældende ret. Den personkreds, der kan fremsætte anmodning om værgemål efter værgemålslovens § 16 er blevet udvidet ved ikrafttræden af lov nr. 618 af 8. juni 2016 om fremtidsfuldmagter.

Toldboden 2, 2. sal
8800 Viborg
Telefon: 33 92 33 34
CVR: 11 57 01 19
www.civilstyrelsen.dk
civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

- Følgende sætning ønskes ændret på s. 96, pkt. 118, afsnit 5: *"Anmodningen om værgemål efter værgemålslovens §§ 5 og 6 indsendes til Statsforvaltningen. [...]"*. Sætningen ønskes ændret til: *"Anmodningen om værgemål efter værgemålslovens §§ 5, 7 og kapitel 8 indsendes til Statsforvaltningen. [...]"*.

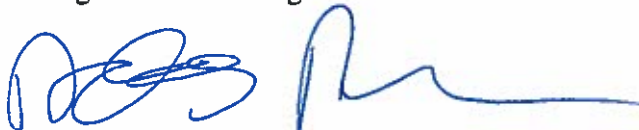
Det følger af værgemålslovens § 17, stk. 1, at anmodning efter §§ 5, 7-12 indsendes til Statsforvaltningen og anmodning efter værgemålslovens § 6 indsendes til retten.

Det følger af værgemålslovens § 50, at Statsforvaltningen træffer afgørelse efter §§ 47-49 dvs. kapitel 8, hvorfor dette ønskes indsat i vejledningen.

- Det bør endvidere overvejes, at ændre afsnit 6 på s. 96, pkt. 118 til: *"I øvrigt sørger Statsforvaltningen for sagens oplysning, hvilket betyder, at Statsforvaltningen bl.a. underretter den, der anmodes iværksat værgemål for, om ansøgningen, samt indhenter de nødvendige oplysninger til brug for sagens behandling herunder f.eks. lægelige oplysninger samt evt. en udtalelse fra det botilbud, hvor den pågældende bor."*
- Servicelovens § 129 er ændret som følge af ikrafttræden af lov om fremtidsfuldmagter. Flere steder i vejledningen beskrives situationer, hvor en fremtidsfuldmægtig efter lovens ikrafttræden i 2017 kan få samme rolle som en værge. De pågældende steder skal således opdateres.

Med venlig hilsen

På vegne af Niels Klitgaard

Rasmus Poulmann

Til: Fælles funktioner (sm@sm.dk), Charlotte Avnsted (caw@sm.dk)
Fra: ml@demens-dk.dk (ml@demens-dk.dk)
Titel: Høring over udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper.
Sendt: 17-01-2018 09:57:50

DKDK takker for muligheden for at afgive høringssvar på
Høring over udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne,
herunder pædagogiske principper.

DKDK har ingen kommentarer til selve indholdet i Vejledningen, da det for en stor dels vedkommende ligger udenfor
DKDKs arbejdsområde.

DKDK kan imidlertid foreslå, at der udarbejdes en pixi-guide til brug af personalet, da selve vejledningen er meget
omfattende.

DKDK har erfaring for, at svært tilgængeligt stof kan omsættes til brugbart stof i en læsværdig pixi-guide.

På vegne af bestyrelsen i DemensKoordinatorer i Danmark

Venlig hilsen

Marianne Lundsgaard
Faglig sekretær

DemensKoordinatorer i Danmark
Jernbane Allé 54, 3. sal
2720 Vanløse

Tlf.: 38 77 01 66
Direkte nr.: 38 77 01 65
Mobil: 20 49 93 19
Mail: ml@demens-dk.dk

Hvis du vil vide mere om DemensKoordinatorer i Danmark, så se på hjemmesiden www.demens-dk.dk

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato. 25.1.18

Sendt pr mail til caw@sm.dk og sm@sm.dk

Børne- og Socialministeriet har ved mail af 21. december 2017 (Sagsnr. 2017-6816) anmodet Dommerforeningen om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper.

I den anledning skal jeg meddele, at Dommerforeningen ikke finder anledning til at udtale sig om forslaget.

Med venlig hilsen

Mikael Sjöberg

Til Børne- og Socialministeriet
Sendt til: caw@sm.dk, sm@sm.dk

Vordingborg
17. januar 2018

Høringssvar vedr. udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper

FSD takker for muligheden for at udarbejde høringssvar til udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper.

Vejledningens afsnit om den kommende § 129 a fremstår tydeligt formuleret og beskriver en sagsbehandlingsproces, der er kendt fra den nuværende § 129. Det er vurderingen, at afsnittet stemmer overens med det vedtagne L260 og ikke efterlader tvivlsspørgsmål eller uklarheder hos læseren.

FSD har ikke yderligere bemærkninger til udkastet til vejledning på det ovenstående område.

Med venlig hilsen

Helle Linnet
Landsformand

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Danmark

Sendt til caw@sm.dk og sm@sm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 9132 5651
MEFR@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 18/00003-2

HØRING OVER UDKAST TIL VEJLEDNING OM MAGTANVENDELSE OG ANDRE INDGREB I SELVBESTEMMELSESRETTEN OVER FOR VOKSNE

18. JANUAR 2018

Børne- og Socialministeriet har ved e-mail af 21. december 2017 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper.

Instituttet har følgende bemærkninger til udkastet:

STØTTET BESLUTNINGSTAGNING VED FOREBYGGELSE AF MAGTANVENDELSE

Det følger af FN's Handicapkonventions artikel 12, at de kontraherende stater skal træffe passende foranstaltninger for at give personer med handicap adgang til den støtte, de måtte have behov for til at udøve deres retlige handleevne. Støttet beslutningstagning indebærer, at personer med handicap skal hjælpes med at træffe egne beslutninger eller give udtryk for egen vilje og egne præferencer.

I udkastets kapitel 5 om forebyggelse af magtanvendelse er det fremhævet, at magtanvendelsesreglerne bygger på princippet om, at socialpædagogiske virkemidler og omsorgs- og plejemæssig indsats går forud for enhver form for tvang. Udkastet til vejledning lægger i den forbindelse vægt på, at det ønskede mål altid skal søges opnået gennem frivillighed, forinden der skrides til tvangsmæssige foranstaltninger.

Efter Instituttets opfattelse bør vejledningen i højere grad understrege, at personer, der er i målgruppen for indgreb efter servicelovens regler om magtanvendelse mv. over for voksne, skal støttes i at træffe egne beslutninger og i at give udtryk for egen vilje, og ikke blot inddrages og motiveres til et bestemt samarbejde eller resultat, herunder gennem en socialpædagogisk indsats.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at princippet om støttet beslutningstagning i handicapkonventionens artikel 12 fremhæves i vejledningens kapitel 5 om forebyggelse af magtanvendelse samt i vejledningens kapitel 2 om den menneskeretlige beskyttelse af den personlige frihed og retten til privatliv.

FRATAGELSE AF RETTEN TIL FRIT VALG AF BOLIG ER EN VÆSENTLIG KONSEKVENNS AF TVANGSFLYTNING EFTER SERVICELOVENS § 129 A

Udkastet til vejledning behandler i kapitel 12 reglerne om optagelse i et bestemt botilbud uden samtykke efter servicelovens § 129 a. Disse regler, der blev indført ved lov nr. 661 af 8. juni 2017, indebærer, at en borger under visse betingelser kan tvangsflyttes fra et botilbud af hensyn til de øvrige beboere eller personalet.

En tvangsflytning efter servicelovens § 129 a indebærer, at den pågældende person fratages retten til frit valg af boform efter servicelovens § 108, jf. § 15 a i bekendtgørelse om betaling for botilbud m.v. efter servicelovens kapitel 20 samt om flytteret i forbindelse med botilbud efter § 108. Retten til frit valg genindtræder, når personen ikke længere opfylder betingelserne i servicelovens § 129 a. Instituttet bemærker, at denne del af de udvidede regler om optagelse i et bestemt botilbud uden samtykke ikke er nævnt i udkastet til vejledning.

Uanset, at fratagelse af retten til frit valg ikke har karakter af magtanvendelse, er denne konsekvens af en tvangsflytning efter servicelovens § 129 a et vidtgående indgreb i den berørte persons selvbestemmelsesret. Det er derfor instituttets opfattelse, at det i vejledningen bør angives, at en tvangsflytning har denne følge, således at de relevante myndigheder kan tage det med i betragtning ved overvejelser om at foretage et indgreb efter § 129 a.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det fremhæves i vejledningens kapitel 12, at et indgreb efter servicelovens § 129 a medfører fratagelse af retten til frit valg af boform efter servicelovens § 108.

FORHOLDET TIL TVANGSBEHANDLINGSLOVEN BØR BEHANDLES I VEJLEDNINGEN

Udkastet behandler i kapitel 17 forholdet mellem servicelovens regler om magtanvendelse mv. over for voksne og reglerne i lov om anvendelse af tvang i psykiatrien (psykiatriloven) henholdsvis sundhedsloven. Udkastet behandler derimod ikke forholdet til lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile

(tvangsbehandlingsloven), som blev vedtaget af Folketinget i juli 2017 og trådte i kraft den 1. januar 2018.

Det er instituttets vurdering, at der består et væsentligt sammenfald mellem den persongruppe, der kan blive behandlet med tvang med hjemmel i tvangsbehandlingsloven, og målgruppen for servicelovens regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne. Efter instituttets opfattelse vil det derfor være relevant, at forskellighederne og samspillet mellem tvangsbehandlingsloven og de nævnte regler i serviceloven belyses.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at forholdet til tvangsbehandlingsloven beskrives i vejledningen.

Der henvises til ministeriets sagsnummer 2017-6816.

Med venlig hilsen

Mette Gaardsted Frandsen

JURIDISK FULDMÆGTIG

Til: Milad Javadi (mijv@sm.dk), hera@kl.dk (hera@kl.dk)
Cc: Charlotte Avnsted (caw@sm.dk), Christian Tornsberg (chto@sm.dk), Freja Marie Tange (fmat@sm.dk)
Fra: 'ltr@kl.dk' (ltr@kl.dk)
Titel: SV: Økonomisk DUT-høring: udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne herunder pædagogiske principper
Sendt: 19-01-2018 16:12:47

Kære Milad

Vi har ikke bemærkninger til denne

Vh Louise

Med venlig hilsen
Louise Tarp Thorgaard

Chefkonsulent
Økonomisk Sekretariat

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København

D +45 3370 3734
E LTR@kl.dk

T +45 3370 3370
W kl.dk

Fra: Milad Javadi [mailto:mijv@sm.dk]

Sendt: 22. december 2017 15:28

Til: Louise Tarp Thorgaard <LTR@kl.dk>; Helene Østergaard Ravn <HERA@kl.dk>

Cc: Charlotte Avnsted <caw@sm.dk>; Christian Tornsberg <chto@sm.dk>; Freja Marie Tange <fmat@sm.dk>

Emne: Økonomisk DUT-høring: udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne herunder pædagogiske principper (SM Id nr.: 533804)

Kære Helene og Louise,

Børne- og Socialministeriet sender hermed udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne herunder pædagogiske principper.

Vedhæftet er DUT-notat samt udkast til vejledning.

Fristen for den økonomiske høring er torsdag den **15. januar 2018 kl. 12.00.**

Med venlig hilsen
Milad

Milad Javadi
Fuldmægtig
Koncernøkonomi, Koncern
Mobil: 41 85 11 87
Mail: mijv@sm.dk

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon: 33 92 93 00
www.socialministeriet.dk

Følg os på [Twitter](#) / Følg os på [LinkedIn](#) [Valgfri]

Til: Charlotte Avnsted (caw@sm.dk)
Cc: Fælles funktioner (sm@sm.dk)
Fra: Niels Kasper Jørgensen (niels.kasper.joergensen@regionh.dk)
Titel: Høring over udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper
Sendt: 16-01-2018 11:24:56

Til Børne- og Socialministeriet

Tak for invitationen til at deltage i høring over udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne.
Vi har ingen bemærkninger til udkastet

Med venlig hilsen

Kasper Jørgensen

Neuropsykologisk fagkonsulent

Direkte: 35 45 79 47

Mail: niels.kasper.joergensen@regionh.dk

-

Nationalt Videnscenter for Demens

Rigshospitalet – afsnit 6922

Blegdamsvej 9

2100 København Ø

Telefon: 35 45 69 22

Web: www.videnscenterfordemens.dk

Besøgsadresse: Juliane Maries Vej 28, 2. sal, 2100 København Ø

Denne e-mail indeholder fortrolig information. Hvis du ikke er den rette modtager af denne e-mail eller hvis du modtager den ved en fejltagelse, beder vi dig venligst informere afsender om fejlen ved at bruge svarfunktionen. Samtidig bedes du slette e-mailen med det samme uden at videresende eller kopiere den.

Til: Charlotte Avnsted (caw@sm.dk)
Cc: Fælles funktioner (sm@sm.dk)
Fra: Jan Hempel (Jan.Hempel@politiforbundet.dk)
Titel: VS: Høring over udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper
Sendt: 22-12-2017 09:31:32
Bilag: Høringsbrev.pdf; Høringsliste.pdf; Udkast til ændring af magtanvendelsesvejledning - ekstern høring 211217.pdf;

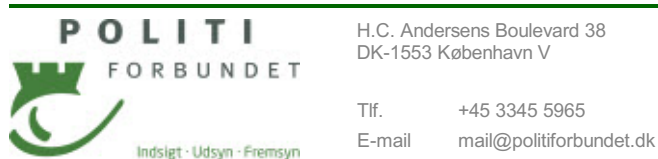
Til Børne- og Socialministeriet.

Politiforbundet har ingen bemærkninger til udkastet til vejledningen.

Politiforbundets jr.nr. 2017-01041.

På forbundets vegne - og med venlig hilsen

Jan Hempel
Forbundssekretær

Fra: Lovekspeditionen [<mailto:publikationer@sim.dk>]

Sendt: 21. december 2017 14:26

Til: Udsendelse fra Børne- og Socialministeriet <dpudsend@sm.dk>

Cc: Charlotte Avnsted <caw@sm.dk>; Elsebeth Jensen <eje@sm.dk>

Emne: Høring over udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper

Børne- og Socialministeriet

Holmens Kanal 22

1060 København K

Tlf.3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail sm@sm.dk

J.nr. 2017 - 6816

Dato 21.12.2017

**Til myndigheder og organisationer, jf. vedlagte
høringsliste**

Att. Charlotte Hou Avnsted-Vilman
Kontor for Udsatte Voksne og Civilsamfund
Børne- og Socialministeriet

**RÅDET FOR
SOCIALT
UDSATTE**

19. januar 2018

Høring over udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper

Rådet takker for høringen af ovenstående udkast til vejledning.

Rådet har bemærkninger til den nye del af vejledningen, som er en følge af udvidelse af reglerne om optagelse i særlige botilbud uden samtykke for borgere, som er til væsentlig fare for andre eller har særligt truende eller chikanerende adfærd (den nye § 129 a i serviceloven).

Indledningsvis vil Rådet påpege, at der med den nye bestemmelse er tale om, at der gives mulighed for en meget stor indgriben i et menneskes selvbestemmelse i og med, at man nu får udvidede muligheder for at flytte mennesker fra deres eget hjem imod deres ønske. Det er Rådet magtpåliggende at fremhæve, at selvom bestemmelsen omhandler mennesker, som med deres adfærd kan være til fare for andre eller være truende og chikanerende, så er der tale om mennesker, som har denne adfærd på grund af mange komplekse årsager – ikke mindst ofte smertefulde sindslidelser – og at denne gruppe som alle andre naturligvis bør have helt basale rettigheder, og at disse bør beskrives.

Rådet hæfter sig ved, at i forbindelse med vejledningsteksten til § 129 om optagelse i botilbud uden samtykke, fremgår det at: "Der er opstillet en række meget strenge betingelser for at anvende reglen... da der er tale om den mest indgribende sociale foranstaltning i forhold til voksne". Der står dog ikke en lignende formulering i vejledningsteksten til den nye bestemmelse § 129 a. Det bør der være – da de nye muligheder for flytning uden samtykke for målgruppen omfattet § 129 a er mindst lige så indgribende, som dem for målgruppen under § 129.

Rådet mener generelt, at man – for at undgå en unødigt stempling af udsatte grupper, herunder psykiatribrugere – skal være varsom med, hvordan man italesætter problematikker på området. Det gælder ikke mindst i en vejledning. Fx kan det virke voldsommere at beskrive et menneskes adfærd som "farlig" i modsætning til det mere neutrale, konstaterende "adfærd, som er til fare for andre". Rådet mener, at den nye vejledningstekst bør skrives igennem med dette for øje.

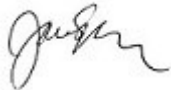
Under vejledningens punkt 79 nævnes det med at en enkelt sætning, at det blandt andet er en betingelse for anvendelsen af § 129 a, at det skal sikres, at mindre indgribende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige for at forebygge og forhindre den pågældende beboers

adfærd. Dette kunne man med fordel uddybe, fx med eksempler på mindre indgribende, socialpædagogiske tiltag o. lign.

Rådet henleder desuden opmærksomheden på den vigtige opgave, der ligger hos det bosted, som modtager den borger, som er blevet tvangsforflyttet. Der er behov for, at der er ekstra faglig opmærksomhed og støtte i dette møde, så det bliver ordentligt og så hensigtsmæssigt som muligt i situationen for alle involverede, såvel beboer som medarbejdere. Rådet anbefaler, at dette også beskrives i vejledningen.

Endelig mener Rådet, at punkt 91, som på blot seks linjer giver vejledning i forhold til § 131 a, stk. 4 om, at politiet kan hidkaldes til at gennemføre en flytning med tvang bør være mere udførlig. Det kan selvsagt være meget voldsomt for en borger at blive flyttet med magt fra sit hjem mod sin vilje af en politimyndighed, og det bør beskrives mere udførligt, hvordan dette kun kan komme på tale i meget særlige, enkeltstående tilfælde og altid bør foregå på den mest skånsomme måde under mest mulig hensyn til den borger, det går ud over.

Med venlig hilsen

Jann Sjursen

Til: Charlotte Avnsted (caw@sm.dk)
Fra: Lovekspeditionen (publikationer@sim.dk)
Titel: VS: Høring over udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper
Sendt: 22-12-2017 09:38:49

Fra: dp@sim.dk [mailto:dp@sim.dk] **På vegne af** kos-Direktionssekretariatet@politi.dk
Sendt: 21. december 2017 15:35
Til: Lovekspeditionen
Cc: cphoer@jm.dk
Emne: SV: Høring over udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper

Kære Børne- og Socialministeriet

I har sendt denne høring direkte til Rigspolitiet.

På Justitsministeriets område (som det er tilfældet på mange andre ministerområder) er ordningen den, at andre ministeriers eller styrelseres høringer af underliggende myndigheder skal ske via Justitsministeriets departement.

Jeg skal derfor bede om, at I sender høringen til Justitsministeriet (cphoer@jm.dk) med henblik på, at ministeriet – om nødvendigt – iværksætter høring af Rigspolitiet. I kan evt. skrive i høringen, hvad der særligt efterspørges bemærkninger fra politiet til.

Med venlig hilsen

Patrycja Sosfa
Politifuldmægtig

POLITI

Rigspolitiet
Direktionssekretariatet

Polititorvet 14
1780 København V

Telefon 41747477
E-mail pas003@politi.dk

Web www.politi.dk
Facebook facebook.com/politi
Twitter twitter.com/rigspoliti

Fra: Lovekspeditionen [mailto:publikationer@sim.dk]
Sendt: 21. december 2017 14:26
Til: Udsendelse fra Børne -og Socialministeriet
Cc: Charlotte Avnsted; Elsebeth Jensen
Emne: Høring over udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
caw@sm.dk, sm@sm.dk

19. januar 2018

Vedrørende høring over vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper.

Socialtilsyn Midt har fra Børne- og Socialministeriet den 11. januar 2018 modtaget ovennævnte vejledning i høring.

Socialtilsyn Midt har ingen bemærkninger til udkastet til vejledningen.

Venlig hilsen

Ditte Louise Christiansen
Jurist

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Sendt pr. e-mail til:
caw@sm.dk og sm@sm.dk

Socialtilsyn Nord
Postadresse:
Springvandspladsen 5
9800 Hjørring
Telefon 7233 6930
socialtilsynnord@hjoerring.dk
www.socialtilsynnord.hjoerring.dk

Den 17-01-2018

Sagsnr.: 00.01.00-A50-4-14

Til specialkonsulent Charlotte Avnsted-Vilman

Sagsnummer 2017-6816 - Høring over udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper

Børne- og Socialministeriet sendte den 21. december 2017 udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne i ekstern høring i høring hos bl.a. Socialtilsyn Nord, Hjørring Kommune.

Socialtilsyn Nord takker for denne lejlighed til at afgive høringssvar.

Socialtilsynet tager, på baggrund af det fremsendte, udkastet til efterretning og har ingen kommentarer til udkastet i øvrigt.

Ved spørgsmål til ovenstående kan der rettes henvendelse til jurist Sarah Sieker Juhlert på tlf. 72 33 69 92 eller e-mail saju@hjoerring.dk.

Med venlig hilsen

Sigrid Fleckner
Tilsynschef

Social-og Børneministeriet

Svar sendt pr. mail til
caw@sm.dk og sm@sm.dk

Dato: 24-01-2018

Sagsnummer: 18/2544
Sagsansvarlig: bilet
Telefon: 72362416
E-mail: bilet@holb.dk

Høringssvar til udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper, sagsnr. 2017-6816

Socialtilsyn Øst takker Børne- og Socialministeriet for udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper for høringsbrev.

Vi er opmærksom på, at nuværende udkast til vejledning alene er opdateret som følge af vedtagelse af L 206 om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (udvidelse af reglerne om optagelse i særlige botilbud uden samtykke ved væsentlig fare for andre eller særligt truende eller chikanerende adfærd).

Det er vigtigt, at det fremgår tydeligt, hvem det er, der kan indstille til en tvangsmæssig flytning af en borger, da der flere steder herunder i botilbud hersker usikkerhed om denne kompetence.

Vi har til denne høring ikke yderligere. Vi afventer ministeriets udkast til ny vejledning i forbindelse med ikrafttrædelse af nye bestemmelser i Lov om Social Service kap. 24.a pr. 1.4. 2018.

Med venlig hilsen

Henriette Lindberg
tilsynschef

Til: Fælles funktioner (sm@sm.dk), Charlotte Avnsted (caw@sm.dk)
Cc: Torben Sørensen (torsoe@statsforvaltningen.dk), Helle Haxgart (helhax@statsforvaltningen.dk), Rie Thoustrup Sørensen (RITHSO@statsforvaltningen.dk)
Fra: Direktion (direktion@statsforvaltningen.dk)
Titel: Høring over udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper
Sendt: 15-01-2018 15:18:39
Bilag: Høringsbrev.pdf; Høringsliste.pdf; Udkast til ændring af magtanvendelsesvejledning - ekstern høring 211217.pdf;

Til Børne- og Socialministeriet

Under henvisning til mail af 21. december 2017 (Sagsnr.: 2017-6816) om høring over udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper, skal det meddeles, at Statsforvaltningen ikke har bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen

Rikke Hinrichsen
direktionsassistent

Statsforvaltningen

Storetorv 10
6200 Aabenraa
Telefon: 72 56 70 00

Direkte telefon: 72 56 79 77

Mail: direktion@statsforvaltningen.dk

Web: www.statsforvaltningen.dk

Fra: Lovekspeditionen [mailto:publikationer@sim.dk]

Sendt: 21. december 2017 14:26

Til: Udsendelse fra Børne -og Socialministeriet

Cc: Charlotte Avnsted; Elsebeth Jensen

Emne: Høring over udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper

Børne- og Socialministeriet

Holmens Kanal 22

1060 København K

Tlf.3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail sm@sm.dk

J.nr. 2017 - 6816

Til: Charlotte Avnsted (caw@sm.dk)
Fra: Nynne Nytofte-Bæk (nyn@jm.dk)
Titel: SV: VS: Høring over udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper
Sendt: 22-01-2018 09:06:16

Kære Charlotte,

Nu har jeg læst vejledningen igennem ift. Straffeloven og der er ingen bemærkninger her fra strafferetskontoret.

Med venlig hilsen

Nynne Nytofte-Bæk
Fuldmægtig

JUSTITSMINISTERIET
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf. direkte: 72268521
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Fra: Charlotte Avnsted [mailto:caw@sm.dk]
Sendt: 19. januar 2018 09:33
Til: Nynne Nytofte-Bæk <nyn@jm.dk>
Emne: Re: VS: Høring over udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper

Det er ok med mandag senest kl 13. Ok?

Sendt fra min iPhone

Den 19. jan. 2018 kl. 09.32 skrev Nynne Nytofte-Bæk <nyn@jm.dk>:

Kære Charlotte Hou Avnsted-Vilman,

Jeg har forsøgt at ringe til dig uden held.

Vi har desværre ikke mulighed for at nu fristen her kl. 10 i strafferetskontoret. Jeg ville derfor høre om vi kan vente med at sende evt. bemærkninger til mandag?

Med venlig hilsen

Nynne Nytofte-Bæk
Fuldmægtig

<image001.gif>
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf. direkte: 72268521
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Til: Charlotte Avnsted (caw@sm.dk)
Fra: Camilla Marta Giordano (cmg@jm.dk)
Titel: Høring over udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper
Sendt: 19-01-2018 17:01:33

Kære Charlotte

I forlængelse af vores telefonsamtale i dag, kan jeg oplyse, at Straffuldbyrddelseskontoret ingen bemærkninger har til udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper, som Børne- og Socialministeriet har sendt i høring den 21. december 2017.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har ligeledes oplyst, at direktoratet ikke har bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Camilla Marta Giordano
Fuldmægtig

JUSTITSMINISTERIET

Straffuldbyrddelseskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf. direkte: 72268545
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Brolæggerstræde 9
1211 København K

Telefon 72 48 60 00
Fax 72 48 60 01
Email: sl@sl.dk

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Girokonto 402-3951

Pr. e-mail: caw@sm.dk og sm@sm.dk

Ref.: MFG
Dok.nr.: 4034372
Sag.nr.: 2016-SLCSFA-02147

18-01-2018

[Udkast] Socialpædagogernes høringsvar til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper.

Socialpædagogerne har modtaget udkast til ovenstående vejledning med svarfrist den 19. januar 2018. Vejledningen er opdateret som led i udmøntning af udvidelsen af reglerne om optagelse i særlige botilbud uden samtykke, § 129a, omhandlende beboere med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne som følge af en sindslidelse, der har en adfærd, der er til fare for eller er særligt truende eller særligt chikanerende overfor øvrige beboere eller personale.

I Socialpædagogernes høringssvar til lov om udvidelse af reglerne om optagelse i særlige botilbud uden samtykke, anbefalede vi at det blev indført, at VISO skulle inddrages forud for en indstilling om tvangsflytning. Dette for i et forebyggende perspektiv at VISO kunne rådgive om, hvordan indsatsen kan udvikles og tilrettelægges for at imødekomme borgerens behov, og dermed søge at undgå en tvangsflytning. VISO blev skrevet ind som at de *kan* inddrages. Det står der ligeledes i nærværende vejledning. Socialpædagogerne mener dog, at det bør skrives som, at VISO 'bør' inddrages, for herved at understrege vigtigheden i at inddrage den bedste ekspertise til at udvikle tilbuddet så man forebygger en tvangsflytning. Inddragelsen af VISO, og efterlevelsen af rådgivningen, vil samtidig kunne fungere som dokumentation for at man har forsøgt med andre, mindre indgribende foranstaltninger og pædagogiske tiltag.

I vores høringssvar til lovudkastene pegede vi på, at 'chikanerende' adfærd bør bestemmes nærmere, da det er uklart hvad der ligger heri. En række andre organisation pegede på det samme. Det blev desværre ikke imødekommet. 'Særligt chikanerende' adfærd er heller ikke nærmere defineret i denne vejledning, hvilket Socialpædagogerne finder problematisk, da 'særligt chikanerende' adfærd er et af kriterierne for at en tvangsflytning kan iværksættes. Uklare kriterier for så indgribende en foranstaltning svækker borgerens retssikkerhed og kan danne grundlag for vilkårlighed i vurderingen af, hvilken adfærd der konkret vurderes som 'særligt chikanerende'. I værste fald kan en type adfærd ét sted resultere i en tvangsflytning,

mens samme type adfærd et andet sted ikke får den konsekvens. Socialpædagogerne vil derfor igen, kraftigt opfordre til at der i vejledningen udarbejdes en nærmere bestemmelse af 'særligt chikanerende'.

Venlig hilsen

Verne Pedersen
Forbunds næstformand